

Intensieve veehouderij

Landbouwhuisdieren zijn dieren die door mensen voor productiedoelinden gehouden worden. Intensieve veehouderijen hebben een vergunning van de gemeente nodig voor het oprichten en uitbreiden van het bedrijf. In bepaalde gebieden maken gemeenten ontwikkelplannen, waarin is opgenomen waar en hoe de intensieve veehouderij (bio-industrie) in het gebied zich kan ontwikkelen en welke voorwaarden daarvoor gelden. Door deze voorwaarden aan te scherpen is het voor een gemeente mogelijk bio-industrie te weren. De laatste jaren komen nieuwe vormen van bio-industrie op, waarbij dieren als kalkoenen, vissen of eenden worden gehouden. Daarvan weet de consument niet dat ze in kleine hokken, bakken of donkere schuren worden gehouden. Vandaar de naam: 'verborgen bio-industrie'.

Scharrel- en biologische productie en consumptie

Via de meeste cateraars is een ruim aanbod van biologische producten verkrijgbaar, zoals melk, eieren en vlees. 'Biologische' dieren zien gegarandeerd de buitenlucht en krijgen normaal te eten, dus geen groeibevorderaars en genetisch gemanipuleerd voedsel. Biologische eieren zijn de diervriendelijkste eieren. In de stal hebben de kippen stro om in te scharrelen, voldoende zitstokken om te rusten en legnesten om een ei in te leggen. De gemeente kan deze alternatieve veehouderij stimuleren door zelf het goede voorbeeld te geven en in de kantines van de verschillende gemeentelijke diensten en afdelingen en bij recepties alleen scharrel- en/of biologische producten te gebruiken.

In het wild levende dieren: jacht, beheer en overlast:

Schadebestrijding

Vaak wordt ervan uitgegaan dat het aantal dieren door afschot plaatselijk vermindert en dat daardoor de schade vermindert. Dat is lang niet altijd het geval. Door allerlei processen die elkaar ook beïnvloeden blijkt dat het doden van dieren vaak geen effect heeft. Bijvoorbeeld door het zelfregulerende vermogen van dieren. Zo krijgen ze bij verlies van jongen vaak tweede worpen of meer jongen per nest. Ook krijgt men te maken met territoriumgedrag: lege gebieden worden binnen de kortste tijd weer bevolkt. Verder ontstaat door bejaging een hoger energieverbruik, waardoor de dieren meer gewassen eten. Inmiddels zijn er diverse methoden om effectief landbouwschade te bestrijden. De gemeente kan met de Dierenbescherming overleggen over alternatieve methoden, in plaats van het automatisch doden van dieren.

Deze, en nog veel meer
aanbevelingen, vindt u in onze nota
Gemeentelijk Dierenwelzijnsbeleid.

Aanbevelingen voor een
Gemeentelijk
dierenwelzijnsbeleid

De volledige nota met
aanbevelingen voor gemeentelijk
dierenwelzijnsbeleid is
te downloaden op:
www.dierenbescherming.nl,
zoek op gemeente.

Scheveningseweg 58
Postbus 85980
2508 CR Den Haag
T 088 8113 000
F 088 8113 077
www.dierenbescherming.nl

Gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid

Inleiding

In elke gemeente, stad of dorp, bevinden zich dieren. De inwoners houden huisdieren, zoals honden en katten, maar ook exotische vogels of reptielen. In het buitengebied en op enkele plaatsen binnen de bebouwde kom worden landbouwhuisdieren gehouden, zoals varkens en koeien. En in sommige gemeenten worden in laboratoria van bedrijven of ziekenhuizen proefdieren gehouden. De grootste groep dieren, ook in stedelijke gemeenten, wordt gevormd door dieren in het wild.

Veel besluiten en handelingen van de gemeente hebben invloed op het welzijn van dieren, zowel de gehouden dieren als dieren in het wild. In deze brochure vindt u een aantal aanbevelingen voor een goed gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid. Een uitgebreide nota met aanbevelingen, die is uitgegeven in 2008, kunt u aanvragen bij de Dierenbescherming in uw regio of downloaden via de website van de Dierenbescherming. De nota kunt u gebruiken als basis voor het opstellen van een eigen beleidsnota voor gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid.

Gezelschapsdieren:

Opvang

In Nederland worden ongeveer 20 miljoen dieren uit liefhebberij gehouden. Denk aan honden, katten, cavia's, konijnen, vogels, reptielen, amfibieën en vissen, maar ook aan landbouwhuisdieren zoals schapen, geiten, paarden en kippen die hobbymatig worden gehouden. Als deze dieren zwerfend worden aangetroffen, vallen ze volgens het Burgerlijk Wetboek onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het is dan ook belangrijk dat de gemeente afspraken maakt met een of meer opvangcentra in de regio.

Hondenbeleid

Het ontwikkelen van gemeentelijk hondenbeleid is onontkoombaar. In Nederland leven bijna 1,8 miljoen honden en het is belangrijk dat hondeneigenaren en hun medeburgers zonder ergernissen en overlast samen kunnen leven. Ook is het belangrijk dat er bij de inrichting van bepaalde gebieden aandacht is voor het welzijn van honden. Denk aan hondenspeelplaatsen en uitrenggebieden. Een goed en succesvol hondenbeleid wordt gemaakt in overleg met burgers en de Dierenbescherming.

Hobbydieren

Veel gemeenten hebben een dilemma als het gaat om de bouw van schuilstallen voor hobbydieren. Enerzijds wil men verrommeling van het buitengebied voorkomen, anderzijds erkent men dat goede schuilstallen belangrijk zijn voor het dierenwelzijn. Het is goed te streven naar een compromis, door in elk geval een diervriendelijk beleid te maken inzake vergunningen voor schuilstallen. Hierbij wordt rekening te gehouden met het welzijn van hobbydieren en tegelijkertijd met de ruimtelijke ordening.

Gebruik van dieren voor vermaak:

Evenementen

Nog steeds vinden er overal in het land festiviteiten plaats waar dieren bij betrokken zijn – denk aan circussen, kamelenraces of het vangen van met zeep ingesmeerde varkens. Ook worden dieren ingezet voor reclaimedoelinden en promotionele activiteiten, zoals het openen van een winkel waarbij gebruik wordt gemaakt van een olifant. Bij deze evenementen bestaat een groot welzijnsrisico voor het dier. Daarnaast is de manier waarop met dieren wordt omgegaan vaak stuitend en worden de dieren gedegradeerd tot spelobject. De Dierenbescherming pleit er daarom voor dat gemeenten geen vergunning meer afgeven voor evenementen met dieren.

Dieren in nood:

Dierenambulances

In veel gemeenten zijn dierenambulances actief. Hun belangrijkste functie is het vervoeren van gevonden, gewonde en zieke dieren. Behalve gezelschapsdieren kunnen ook in het wild levende dieren in nood komen. Ze kunnen bijvoorbeeld vastzitten in prikkeldraad, gewond raken door het verkeer of hoogspanningsmasten of vastvriezen in het ijs. Het aanspreekpunt voor problemen met dieren in de openbare ruimten is vaak de gemeente. Zij kan helpen door ervoor te zorgen dat het vervoer van zieke, gewonde en gevonden dieren (dus ook in het wild levende dieren) naar dierenarts en/of opvang goed is geregeld.

Rampenbeheersingsplan

Om veel menselijk en dierlijk leed te voorkomen is het belangrijk dat in het gemeentelijk rampenbeheersingsplan aandacht wordt geschonken aan (de redding van) dieren. Zo kan worden voorkomen dat mensen hun huisdier proberen te redden en daarmee zelf in de problemen komen. Bovendien kunnen gevluchte dieren zoals honden of slangen, reddingsoperaties bemoeilijken. Het is daarom belangrijk dat een draaiboek wordt gemaakt waarin wordt afgestemd welke taken de verantwoordelijke personen en diensten hebben ten aanzien van dieren ingeval van een calamiteit.